

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ — ೪೧ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ

‘ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೭ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಬಾತೆಯಲ್ಲಿ ೧೫, ೭೬, ೮೭,೦೦೦ ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮಂಜೂರಾಡುವುದು.’

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ — ೪೨ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ವಿವಿಧ ಅಭಿಯಾಚನೆ

‘ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೭ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ವಿವಿಧ ಅಭಿಯಾಚನೆಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಬಾತೆಯಲ್ಲಿ ೯, ೫೨, ೪೯,೦೦೦ ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮಂಜೂರಾಡುವುದು.’

Supplementary Estimates for the Year-1985-86.

Sri A. LAKSHMISAGAR (Minister for Urban Development, Law and Parliamentary Affairs). Sir, On behalf of the Hon. Chief Minister I beg to move the Supplementary Demands for Grants (2nd Instalment) for the year 1985-86 for taken into consideration.

The question was proposed

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ (ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು).—೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನುಪೂರಕ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೋರಬ).— ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್‌ರವರು ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಸಜ್ಜಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ಇಟ್ಟು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪದ್ಧತಿ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಸಂಸದೀಯ ಸಚಿವರ ಸೂಚನೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಸಂಪ್ರದಾಯವೂ ಅಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ನೀತಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿದಿದ್ದರೆ ಊಟ ಮಾಡಿ ಬನ್ನಿ, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದರೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತೂರಿಸುವ ಬುದ್ಧಿ ಬೇಡ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.— ಏತಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಭಟಣಾ ರೂಪವಾಗಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್ ಅವರು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್.— ನಮಗೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪೂರಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸದನದ ಒಬ್ಬಗೆಗಾಗಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ೨೦೧ ಕೋಟಿ ೩೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಈ ಒಂದು ಪೂರಕ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೬೪.೪೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯಧನವಾಗಿದೆ. ೪೩.೪೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಕೌಂಟ್ ಅಡ್ಡೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ೨ ಕೋಟಿ ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೇರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನೆಟ್ ಡಿಟ್‌ಗೋ ಪ್ರಂಜನರಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂಸ್ ೯೧.೪೫ ಕೋಟಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

೨೦೧ ಕೋಟಿ ೩೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ೬.೪೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಹಾಯಧನ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಬರಿ ಪೂರಕವಾಗಿ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಗ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಮೊದಲು ತಾವು ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟಿರೋ, ಆ ರೀತಿ ಇಟ್ಟಾಗಲೂ ಕೂಡ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ತಾವು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅಥವಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಯಾವ ಹಣವನ್ನು ನೀವು ಹಲವಾರು ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದಲ್ಲಾ ಹಣವೂ ಕೂಡಾ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬೇಕುಸದಿಂದಲೇ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇನ್ನು ನಿನ್ನೆ ರಾಜ್ಯಸಭೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದಂಥ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾರ್ಗರೇಟ್ ಆಳ್ವರವರು ಕೇಂದ್ರದ ಸಚಿವರೂ ಕೂಡಾ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಅವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ, ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೀವರಾಜ ಆಳ್ವರವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬೇಕುಸದಿಂದ, ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ, ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಕೂಡಾ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಇವರು. ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಇವರು ಪಡೆದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಆರ್. ಎಲ್. ಇ. ಜಿ. ಪಿ. ಎಸ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಅಥವಾ ಐ. ಆರ್. ಡಿ. ಪಿ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಸುಮಾರಾಗಿ ಎಸ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಯಲ್ಲಿ ೫೦-೬೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನೀವು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಸುಮಾರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ೨೦೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ೯೧ ಕೋಟಿ ೪೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇವರಿಗೆ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೋರಂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಜವರ್ಧನ್.— ಕೋರಂ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನೀವು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣ ಅದ ಕೂಡಲೇ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಹೊರಟು ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೇ ನೀವು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ಡಿಮಾಂಡ್ ನಂ. ೫೧ ರಿಲೀಫ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್ ಆಫ್ ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಕಾಲಾಂಟೀಸ್ ಅದರಲ್ಲಿ ೪ ಕೋಟಿ ೦೫ ಲಕ್ಷ.

“ No, 51 Relief on account of natural calamities : Explanatory note under Demand No. 51. Additional allotment of Rs. 5.50 crores has been sanctioned for drought relief operations against which only a sum of Rs. 4.05 crores is included.”

ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಒಂದು ಏಟನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಮತ್ತೊಂದು ಅದೇ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಟಾನ್ಡರ್ಡ್ ಸ್ಕೀಮ್ಸ್ ಫಂಡ್

ಎ ಆರ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಎಸ್ ಸ್ಕೀಂಗೆ ೧ ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಐಟಿಂ ನಂ. ೩ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಫಾಟ್‌ನೋಟ್ ಓದಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತೇನೆ. Item No. 3 of Demand No. 57.

"The allocation for Accelerated Rural Water Supply Schemes during the current year is Rs 1561.29 lakhs. Besides this, based on the performance of the State Government of India released a sum of Rs. 2.55 crores last year as an incentive bonus which is proposed to be utilised during the current year. As against the total sum Rs. 1816.29 lakhs, a sum of Rs. 1275.00 lakhs has been provided in the budget. The shortfall is to the extent of Rs. 541.29 lakhs. Out of this, a sum of Rs. 160.00 lakhs could be spent during the current year and hence the additional grant is restricted to this extent only. The entire amount is covered by central Assistance."

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಇದಕ್ಕೂ ೧೫೬೧ ಲಕ್ಷ ೨೯ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಜೊತೆಗೆ ೨ ಕೋಟಿ ೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್ ಬೋನಸ್ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಅದೇ ರೀತಿಗೆ ಎ ಆರ್ ಡಿ ವಿ ಪೇಜ್ (೨೫)ರಲ್ಲಿ ಡಿಮಾಂಡ್ ನಂ. ೫೯ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಈಗ ನಾವು ನೋಡೋಣ. ಸುಮಾರಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ರಾನ್ಸ್ ಸ್ಕೀಮ್, ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಎಡ್ ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡಾ ಸೇರಿ ಕೊಂಡಿದೆ. ಒಟ್ಟು ೧೮೦ ಲಕ್ಷ ಒಂದು, ೩೮ ಲಕ್ಷ ಒಂದು ಅಂತಿಗ ರೀತಿ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆನ್ಸೆಟರಿ ನೋಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ,

"Increase is due to filling up of vacancies. 50% of expenditure is reimbursable from the Government of India"

ಡಿಮಾಂಡ್ ನಂಬರ್ ೬೦ರಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ೬೧ ಕೋಟಿ ೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಎನ್ ಆರ್ ಡಿ ವಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾರ್‌ಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ರಿಲೀಫ್ ಖಾರ್ ಸ್ಕೀಂ‌ನಲ್ಲಿ ರಿಲೀಫ್ ಕೂಡಾ ಸೇರಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಹಣ ಜಾಸ್ತಿ ಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಕೂಡಾ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿಜಾನಿಯಿಂದ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಗಾಲಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಾ ಹಣವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೫೬೫೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಬರಗಾಲದ ಚರ್ಚೆ ಬಂದಾಗ ಪದೇ ಪದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅಡಿದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಯೋಜನೀಯ ಆ ಹಣ ಸಿದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕೂಡಾ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆದುದು. ಯಾವ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಸತ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸಕ್ಕಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡಾ ಹೋಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಏನು ಇದೆ. ಇದು ದುರ್ವಿನಿಯೋಗ ಆಗದ ಹಾಗೆ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರವಾದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬರಗಾಲ, ಕ್ರಾಮ ಬಿದ್ದಾಗ ಇರಬಹುದು,

ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರವಾಹ ಉದ್ಭವ ಆಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಬಹುದು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಇರಬಹುದು. ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಇರಬಹುದು. ಇದತ್ತು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಅನೇಕ ಜನ ಈಗಾಗಲೇ ವಂತಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಡೊನೇಷನ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಡೆಪಾಜಿಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ, ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಲೋಡ್ ಭತ್ತದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ೧೦೦ ಕ್ಕೂ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ತಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹುಲ್ಲು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಿಜಾಪುರಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಮುಖಾಂತರ ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಏರ್ವಾಸಾಧದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು. ಹಣಕಾಸು ಕಮಿಷನರ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕೆಳಗೆ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನು ಅಂದರೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಏನು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಕೋಟಿ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಎಷ್ಟೇ ಇರಬಹುದು, ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಮಾತ್ರ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ, ರೈತರಿಗೆ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು, ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ದರಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಐಂಚಿಗೆ ೬೦ ಕೋಟಿ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಣ ಲೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಡಿತ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಕೆಟ್ಟವರೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಟ್ಟವರೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹಣ ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾನೂನಿನ ಚಾಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಲೂಟಿ ಆಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು, ಅಡಳಿತವನ್ನು ಬಿಗಿ ಮಾಡುವ ಮುಖಾಂತರ ಹಣದ ಲೂಟಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಅನಿಸಿಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಹಣವೂ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವೂ ಇದೆ. ತೆರಿಗೆ ಮೂಲಕ ಜನರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನೇರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ತನ್ನ ತಕ್ಕ ಸಾಮಾನಿನ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ತರಹದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಇದೆ. ಒಬ್ಬ ದೈತ್ಯ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬೆಂಕಿಪೊಟ್ಟಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕಡ್ಡಿ ಗಿಚ್ಚ ಬೀಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಾನೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅಪ್ಪಾದಕರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಇರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಬೆಂಕಿ ಪೊಟ್ಟಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಜೀಜಿ ಅಂಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಸೂಂಕದ ಸೀಲಂ ಇರುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ತೆಗೆಯಿದ ಬಂದ ಹಣ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಗೆ ಹೀಗೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ತೊಗರೆ ಬೇಳೆ ಬಟ್ಟೆ ಯಾವುದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಸೂಂಕಗಳು ಅಡ್ಡಿಸುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಇದ್ದರೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಎಕ್ಸೈಜ್, ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ೬ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಬರುವ ತೆರಿಗೆ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಖಜಾನೆಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಈ ಹಣ ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಕಾಯಬೇಕು. ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಹಣದ ಲೂಟಿ ಆಗಿದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ ತೋಡುವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊಳವೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆ

ಪಕ್ಷ ಬಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೦-೧೦ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಿ, ೧೫೦ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ೭೦ ಅಡಿಗೆ ನೀರು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ— ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದರೂ ಇಂಥದ್ದನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸಬೇಕು, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಆಳ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪೈಪನ್ನು ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಕು ಸೇರಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಇರತಕ್ಕ ದೂರಗಳೂ, ಪಶ್ಚಿಮ ಹೆಲ್ಮ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಈ ಹಣ ಸರ್ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ನಾನು ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ತಾವು ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಎಷ್ಟು ಅಡಿಗೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಬಹುದು, ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸಮೃದ್ಧಿ ಗೊಬ್ಬಿ ಕೂರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಾಸಕರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಟೂರ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು, ಕೊಳವೆ ತಿರುಗಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎ. ಜೀವಜಯಾ.—ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಮೋಸ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅನೇಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಳವೆಗಳ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ಸ್ ಇದೆ. ಪೀರಿಯಾಡಿಕಲ್ ಚೆಕಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಕಡೆ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಅಗಿ ನೋಡಿ ಹಾಗೂ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ಸ್ ಬಂದಿರುವ ಕಡೆಯೂ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಕುಬರಗೋಡದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಕಾವುಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ ಇನ್ನು ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮರ್ಗನೇ ಮಾಡುವಾಗ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿ ಬಾಡ್ ಇದೆಯಲ್ಲ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಕೆರೆದ ಏನೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರಬಹುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಇರಬಹುದು.

೪-೦೦ ಪಿ ಎಂ.

ಅದನ್ನು ಚಕ್ರ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಇಂತಹದ್ದು ಅನೇಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಮಣ್ಣು ಕಾವುಗಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಹಾಗೂ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಕಂಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು..... ಈ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾಸ್ಟರನ್ನು ನೀವು ಏನಾದರೂ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಒದ್ದರೆ ಮಣ್ಣು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ನಾವು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ಆಗಲಿ ಆದರೆ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ಜನತಾ ಮನೆಗಳ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ? ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಅವು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತ ಪಂಗಡದವರು. ಇವರಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿವೆ, ಇವತ್ತು ಆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ತೀರು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಇವತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಕಡೆ ಕಲ್ಲು ಚಪ್ಪಡಿಗಳನ್ನು ತುಂಡು ಮಾಡಿ ಮನೆ ಮೇಲೆ ಜೋಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಗ್ಗೆವೆ. ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಆಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟು ಇದ್ದರೆ ೪ ವರ್ಷ ಬಾಳಿಕೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು, ಯಾವುದೇ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ... ..

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್.—ಲೋಕಾಸ್ಕ್ಯ ಹೌಸ್‌ಗೆ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಗೆದ್ದು ಒಡೆದು ಹೆಚ್ಚುಗಳು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಲೋಕಾಸ್ಕ್ಯ ಎಂದೂ ಹಿಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜನತಾ ಮನೆ ಎಂದು ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್.—ಹುಡ್ಕೋದಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಸ್ಕ್ಯ ಹೌಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚು ತರಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅರಳಿಮರ, ನೀಲಗಿರಿಮರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ಆರೇ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಅವು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದು ಸರಿ. ಮರ ಬಲಿತಿಂದರೆ ಅವು ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತವೆ, ಎಳೆ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ನೀರಿನ ಅಂಶ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅವು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಬಲಿತಿರುವ ಮರ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಿಜಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಧ್ಯೆ ಇಂಟರಪ್‌ಷನ್ಸ್ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಿಜಯ.—ಒಳ್ಳೆ ಸರಿಯಾಯಿತಲ್ಲಾ ? ನಾವು ಏನು ಮರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಫಾರ್ಮಾಲಿಟಿಯಾಗಿ ಅವರು.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದು ಬರೀ ಫಾರ್ಮಾಲಿಟಿ ಅಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಗಿಟ್ಟಿ ಇರುವ ಮರ ಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹೌಸಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮರ ಇದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇವತ್ತು ಬಿ. ಡಿ. ಬಿ. ಹಾಗೂ ಮತ್ತೆ ಒಬ್ಬರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಸಹಾ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿನಿಯೋಗವಾಗತಕ್ಕ ಹಣ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ರೂರಲ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ಗೆ ೬೦ ಕೋಟಿ ರಿಂದ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿ ಇದೆ. ಇನ್ನು ರಿಲೀಫ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ಗೆ ಹಣ ವಿರ್ಚು ಆಗತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಗಿವನ್.....ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಯಾರು ಯಾರು ಉದ್ಯೋಗ ಹುಡುಕಿ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗ, ಅದರ ಇವತ್ತು ಸಮ್ಯ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಗೋವಾ ಕಡೆಗೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ೨ ಸಾವಿರ ೩ ಸಾವಿರ ಇರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಾರಿ ೨೦೦ ಅಥವಾ ೧೦೦ ಜನ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಬರಗಾಲದ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಇನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. Employment for all persons coming forward to work. ಯಾರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಭಾಷಣ ನೋಡಿದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೂ ಕೊಡದ ಹಾಗೆ, ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಬರೀ ಹೇಳಿದೀರಿ. ಆದರೆ ನೀವು ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಇದರ ಬಿಸಿ, ಪರಿಣಾಮ, ಆ ಜನ ತಿರುಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಡ್ರಿಂಕಿಂಗ್‌ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಚಿಂಚೋಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ತಾಂಡಾಗಳ ರೀತಿ ಸಮ್ಯ ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಜಾತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಜನ, ಜಾನುವಾರಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತಾಂಡಾಗಳು ಇವೆ. ಅವು ಗಂಡದ ಬದಲಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ನಾಗರಿಕ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮಂಚೆರಾಗಿ ಶತಶತ ಮಾನಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನೀರಿಲ್ಲದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟ

ಹಣ ಪೂರ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರಕೊಟ್ಟ ೨ ಕೋಟಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿಂತೋಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨-೨ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಂದಿಗಿಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಹೊತ್ತುಬರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೋಂದು ವಿಫಲತೆಯನ್ನು ಕಂಡಿರುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ ಎಂಬುದು ವ್ಯವಹಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಪಂಪ್ ಕೆಟ್ಟವೆಯೋ ಅವು ರಿಪೇರಿಯಾಗದೇ ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಬೈಲ್ ವಾನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ ಇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಮೋಸ್ಟ್ರೋ ಕಾರ್ಡ್ ಹಾಕಿದರೆ ಸಾಕು ಬಂದು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆ ಕಾರ್ಡ್ ಪಡೆಯಲು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು ? ಕಾರ್ಡ್ ಹಾಕಿದರೆ ಬಂದು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರಾ ? ಇವತ್ತು ಆತ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಬಂದು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಿ ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಆಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒದಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಏನು ? ಇವತ್ತು ಬಾವಿ ತೋಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಆಗಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಜನ ಓಟು ಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ಬಹುಮತ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕುರ್ಚಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ, ಕುರ್ಚಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಬಡವರಿಗೆ ಏನು ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಕ್ಲೈಟೈರಿಯೇ ಏನೇ ಬರೀ ಅದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಬರೀ ಬಾವಿ ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಅದು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾವ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಬರೀ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿದ್ದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಹುಲ್ಲು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಮೆಟರ್‌ಗೆ ಕೇರ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಇವತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲ ಜನ ತಮ್ಮ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಸಂತೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು ? ಅಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರು ರೈತರಾದರೆ ಕೊಳ್ಳುವವರು ಕುಟುಂಬರು. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಂತೆಗಳು ಇವೆ. ಎಲ್ಲ ದನಕರುಗಳ ಪ್ರಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ ಸಂಗತಿ. ಇವತ್ತು ರೈತರ ಪಶು ಸಂಪತ್ತು ಹೋಯಿತು. ಮಾರನೇ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮಿನಿ ಕಿಟನ್ ಮತ್ತು ಪೆಪ್ಪಿಸೈಡ್ ಸರಬರಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದೂ ಹೇಳಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರೂ ಹೇಳಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರೂ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ರೈತರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೇ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂತು ಬೆಳೆ ಆಯಿತು. ಅದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಿಡಿ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಳಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಏನಿವೆ ಅವನ್ನೂ ಬಿಡಿ. ಇನ್ನುಳಿದ ಭಾಗಗಳಾದ ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೀದರ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ರಾಯಚೂರು, ತುಮಕೂರು, ಕೋಲಾರ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಾವು ಏನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಇವುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನರೈತರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬೀಜ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಕಳೆದಸಾರಿ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಮಳೆ ಬಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೇನು ಎಫ್‌ಐಆರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಒಂದು, ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೋಸ್ಕರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ನೀವು ಏನೇನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಹಿಂದಿನ ರೀತಿಯಂತೆ ಮಾಡದೆ ತಕ್ಷಣ ಮಿನಿ ಕಿಟನ್ ಮತ್ತು ಪೆಪ್ಪಿಸೈಡ್‌ನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಪೆಷಲ್ ನೂಟ್ರೀಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಅಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ತನಿವು ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಹಣವನ್ನು ತಾವು ಡೆವರ್ಲಪ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ? ಇದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಡಿಮಾಂಡ್ ನಂ. ೬೦ ಅಂದರೆ ಲೇಬರ್ ಅಂಡ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಟ್ಯುಪೆಂಡರಿ ಸ್ಕೀಂನ ಜನರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋದರು. ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದಿರಿ, ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರೀ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿವೆ. ೧೯೮೫-೮೬ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ರೀತಿನೀತಿ, ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪುನಃ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನೀವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಮಾನ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬರಗಾಲ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಲಾಟಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು, ದಸಕರುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ, ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನೀವು ವಿಫಲವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟದ ಜನತೆ ಸುಸ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ ಹಣ ಲಾಟಿಯಾಗುವಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಲಂಚಕೋರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ದುರಾಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೆಂದು ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಾಂಪೆಟ್ ಕರಪ್‌ಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಏನು ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಯಾವರೀತಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪುರಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೦೧.೩೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನ್ಯಾಯಾಂಗಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಏನೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇವತ್ತು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಂಚಗುಳಿತನ ಅಪಾದವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಉತ್ತರವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಲಂಚರಾಷ್ಟ್ರವತ್ತು ಕೇವಲ ಇವತ್ತು ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಇರುವುದಲ್ಲ. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಯಾರಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೀವಾದರೂ ಈ ಲಂಚವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಲು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಮಾಜ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅನುಮಾನವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಲಂಚವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಷ್ಟು ಅಪರಾಧವೋ, ಲಂಚವನ್ನು ಕೊಡುವುದೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ ಲಂಚಗುಳಿತನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದರೆ ಅದರ ಯೋಜನೆಯೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ಆಯಸ್ಕೆಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಜಿ.ಎ.ತಿ ನಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲಂಚಗುಳಿತನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಏನಾದರೂಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ನೀವು ಆರಾಧನೆಯಾಗಿ ಕೂತು ಲಂಚ ಇದೆ, ಲಂಚ ಇದೆ, ಇದು ಮೋಗಬೇಕು, ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ತಮಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಭಾವನೆ ನನಗಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಕೂಡ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮಿಜಲೆನ್ ಕಮಿಷನ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಲಂಚನಿರೋಧ ಶಾಖೆ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ವರೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು, ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದವರು. ಯಾರು ಲಂಚವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿದ್ದರೂ, ಯಾರನ್ನು ನಾವು ಹಿಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತರ ಬಂತು ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗ, ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಲಂಚ ತಿನ್ನುವವರನ್ನು ಕಂಡು

ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದು. ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಶಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಅದರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಫಲವಾದೆವು.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಲಂಚದ ಬಗ್ಗೆ ಕೌಟಿಲ್ಯ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕೌಟಿಲ್ಯ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮೌರ್ಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದ್ವಂದ್ಯ ದೊಡ್ಡ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಈತ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಎಷ್ಟು ರವಟ್ಟಿಗೆ ರಕ್ತಗತವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಅವನೇ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಮರದ ಪೊಟರೆಯಲ್ಲಿ ಜೇನುಗೂಡು ಕಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಜೇನನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಷ್ಟ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕೀಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದರೂ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಆ ಜೇನನ್ನು ಕೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಉಳಿ, ಕೊಡತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬನ್ನಿಗೆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮರವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಪೊಟರೆಯ ತೂತನ್ನು ದೊಡ್ಡದುಮಾಡಿ ಆ ಜೇನನ್ನು ಕಿತ್ತ ಕೆಳಗೆ ಇರುವವನಿಗೆ ಹಾಕಿ ಇದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಜೇನನ್ನು ಕಿತ್ತವನ ಕೈಗೆ ಜೇನು ಮೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಕೈಯನ್ನು ತೋಳದರೆ ತುಪ್ಪ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ತುಪ್ಪವನ್ನು ನೆಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೨ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ ನೆಕ್ಕುವ ಕಲಸ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ನಮ್ಮನ್ನೂ ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟು ಬೇಕೆಂಬುದು ಒಂದು ಯಕ್ಷ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ... ..

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವೂ, ಅವರೂ, ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಜೇನು ತುಪ್ಪಕ್ಕೆ ಮೆತ್ತಿಕೊಂಡಾಗ ತೋಳದರೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೆಕ್ಕತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬರಬಹುದೇ ಹೊರತು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಲಂಚಗುಳಿತನ ಎಂಬುದು ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡುಬಂದ ಒಂದು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕುಯಿಲಿ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್‌ರವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈವತ್ತು ವಿಜಲೆನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್, ಅಂಟಿಕರಪಾಪನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಏನು ಇರುತ್ತವೆ ಅದು ಫೇಲ್ ಆಗಿದೆ. **ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.**—೧೯೩೩-೩೪ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಪೌರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಮಾನ್ಯ ನಾಗಣ್ಣನವರು, ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ನಾವು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಬಹಳವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದೆವು ಎಂದರೆ ಆಗ ಅದು ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮಯ, ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮೇಯರ್ ಇರಲಿಲ್ಲ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದಾಕೊಂಡು ಅವರ ಹೆಸರು ಯಾರು ಯಾರು ಯಾವ ರೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಗುತ್ತಾ ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಚೌಕದಿಂದ ಸುಮಾರು ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು ಐದುವರೆಗಂಟೆಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಜನರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದರು. ಎಂಥ ಜನ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ನಾನು ಲೈಸೆನ್ಸಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ (ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೇಲ್ವೆಗಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಧನ ವಿಸಯೋಗ (ಸಂಖ್ಯೆ ೪) ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರೇಲ್ವೆಗಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಳಗೆ ಉಪಯೋಗ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಬರುವ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ

ಮಂಡನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೋರಿಕೆ

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ (ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೇಲ್ವೆಗಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಳಗೆ ಉಪಯೋಗ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಬರುವ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಸ್ತಾವ ವಿನಂದರೆ

“ರೇಲ್ವೆಗಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಳಗೆ ಉಪಯೋಗ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಬರುವ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವುದು.”

ಪ್ರಸ್ತಾವ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಮತ್ತು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ (ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೇಲ್ವೆಗಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಳಗೆ ಉಪಯೋಗ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಬರುವ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. *

ರೇಲ್ವೆಗಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೋಗ ವಸ್ತುಗಳ (ಹೋಟೆಲುಗಳ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಗೃಹಗಳ) ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ

ಮಂಡನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೋರಿಕೆ

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ (ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೇಲ್ವೆಗಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೋಗ ವಸ್ತುಗಳ (ಹೋಟೆಲುಗಳ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಗೃಹಗಳ) ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಸ್ತಾವ ವಿನಂದರೆ

“ರೇಲ್ವೆಗಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೋಗ ವಸ್ತುಗಳ (ಹೋಟೆಲುಗಳ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಗೃಹಗಳ) ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಪ್ರಸ್ತಾವ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಮತ್ತು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು

* Annexure

Vol.—XVIII—L.A.—104